

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Érvényes: 2001. január 01-től visszavonásig

TARTALOMJEGYZÉK

ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT	1
I. Értékelés fogalma	3
II. Az értékelést alátámasztó bizonylatok.....	3
III. Értékelés a vonatkozó mérlegtételekhez	3
1. A minősítési szempontok és az árak kapcsolata	3
2. A beszerzési költség (beszerzési ár) fogalma	3
2.1. A beszerzési ár tartalma	3
3. Befektetett eszközök.....	5
3.1. Immateriális javak	5
3.2. Tárgyi eszközök	5
3.3. A befektetett pénzügyi eszközök értékelése:.....	6
3.4. Az értékcsökkenés elszámolásának módszere	6
4. Követelések	7
4.1. Vevőkövetelések	7
4.2. Behajthatatlan követelések.....	7
5. Értékpapírok elszámolása:.....	8
6. A pénzeszköz	8
6.1. Készpénz és forintbetétek	8
7. A források értékelése.....	8
8. Kötelezettségek	8
8.1. Vevőktől kapott előlegek	8
8.2. Egyéb rövidlejáratú kötelezettségek értékelése.....	9

I. Értékelés fogalma

Értékelés az eszközök és források (kötelezettségek) mérlegben szerepeltetendő értéke. Tágabban értelmezve értékelés az erre vonatkozó minden szabály, továbbá minden olyan számviteli kérdés rendezése, amely szervesen hozzátartozik a mérlegbeni érték meghatározásához.

A számviteli törvény 57. § (1) bekezdésében foglaltak szerint:

" a befektetett eszközöket; a forgó eszközöket - a 60 - 62 § -ban foglaltak figyelembevételével - a 45 - 51 § szerinti bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt az 52 - 56 § szerint alkalmazott leírásokkal, növelve azt a (2) bekezdés szerinti visszaírás összegévet "

II. Az értékelést alátámasztó bizonylatok

Az értékelést alátámasztó bizonylat a vonatkozó mérlegtételeknél a számviteli elszámolása alapjául szolgáló elsődleges bizonylat.

III. Értékelés a vonatkozó mérlegtételekhez

1. A minősítési szempontok és az árak kapcsolata

A számviteli törvény értékelési előírásai az eszközök fajtáihoz kapcsolódnak. Az értékelési szabályzatban az eszközök és források minősítési szempontjain kívül azok bekerülési árát (beszerzési árát) ill. és a könyvekben szereplő árát (nyilvántartási árát) határozzuk meg.

2. A beszerzési költség (beszerzési ár) fogalma

A beszerzési értékbe a számviteli törvény 47. § - a szerint azok a ráfordítások tartoznak, amelyek az eszköz megszerzése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, felmerülnek és az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolhatók.

2.1. A beszerzési ár tartalma

- a) Vásárolt, idegen kivitelezésben létesített eszközöknél a számla szerinti, engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételár
- b) Az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történő beszállításával kapcsolatos számlázott, vagy saját vállalkozásban végzett
 - szállítási, rakodási költség
 - közvetítői költség
 - bizományi díjak - vámterhek
 - beszerzéshez kapcsolódó adók

Magyar Üzemegészségügyi Tudományos Társaság
Értékelési Szabályzat 2001.

- szerelési költségek
 - üzembe helyezési költségek
- c) Az eszköz beszerzéséhez szorosan kapcsolódó
- illetékek
 - előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó
 - jogszabályon alapuló hatósági, szolgáltatási, igazgatási díjak
 - egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási, eljárási díjak (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj stb.)
- d) Az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön
- felvétele előtt- feltételként előírt- fizetett bankgarancia díj
 - a hitel igénybe vétele miatt fizetett kezelési költség, folyósítási jutalék, a hitel igénybe vételéig felszámított rendelkezésre tartási jutalék
 - a hitelszerződés közjegyzői hitelesítésének díja
 - az üzembe helyezésig, raktárba történő beszállításig terjedő időszakra felmerült kamat
 - devizában felvett hitel után az elszámolt árfolyamveszteségnek az üzembe helyezésig eltelt időszakra eső hányada

Eszközök értékét növelő bekerülési értéként kell figyelembe venni:

- az állományba vett, új tárgyi eszközök biztonságos üzemeltetéséhez szükséges tartozékok, tartalék alkatrészek értékét, amelyet a tárgyi eszközzel egyidejűleg, vagy annak üzembe helyezéséig külön szereztek be
- meglévő tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetése megváltoztatásával, átalakításával, élettartama növelésével, az eredeti állapot helyreállításával, valamint felújításával kapcsolatos számlázott költségeket (kivéve a folyamatos működést szolgáló javítási, karbantartási munkák értékét)
- az eszközök használati értékét növelő munkafolyamatok, megmunkálás ellenértékét jelentő bér munka díjat

Nem képezi a bekerülési érték részét:

- a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó összege
- az ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada

A bekerülési értékbe tartozó további tételeket:

- felmerüléskor, legkésőbb a gazdasági esemény megtörténteikor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni

- ha az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig az elszámoláshoz nem áll rendelkezésre megfelelő bizonylat, akkor a rendelkezésre álló okmányok, információk alapján kell meghatározni a bekerülési értéket
- a számított és a tényleges érték különbözetével módosítani kell az adott eszköz bekerülési értékét, ha az jelentős.
Jelentősen módosító érték, ha mértéke az egyedi eszköz beszerzésének - tárgyi eszközöknél az éves terv szerinti értékcsökkenés - 10 % - a.

3. Befektetett eszközök

3.1. Immateriális javak

Az immateriális javakat bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken, az immateriális javakra adott előleget az átutalt – levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

3.2. Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközt és beruházást a bekerülési értéknek az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken, a beruházásokra adott előleget az átutalt – levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó – összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges – és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembe helyezéséig beszerzett – tartozékok, tartalék alkatrészek beszerzési értéke – függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön számlában jelenik meg - a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értéke részének tekintendő.

A tárgyi eszköznél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni a meglevő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét.

A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka, értékét nem lehet a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékében figyelembe venni.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek értéke, a képzőművészeti alkotás után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

Ha a Társaság szempontjából meghatározó jelentőségű tárgyi eszköznél az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításkor figyelembe vett körülményekben lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható, de a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

3.3. A befektetett pénzügyi eszközök értékelése:

A mérlegben a befektetett pénzügyi eszközök közöd kell kimutatni.

- a tartós tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket
- a tartósan adott kölcsönöket
- a befektetési céllal beszerzett tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, amelyek lejáratá, beváltása a tárgyévét követő évben még nem esedékes.

A befektetett pénzügyi eszközöket bekerülési értéken kell állományba venni, a mérlegben értékvesztéssel csökkentett könyv szerinti értéken, illetve piaci értéken kell kimutatni.

A mérlegkészítéskor rendelkezésre álló információk alapján a befektetett pénzügyi eszközöket minősíteni szükséges és értékvesztést kell elszámolni minden esetben, ha jelentős összegű és tartósnak tekinthető a különbség a könyv szerinti és a piaci érték között.

3.4. Az értékcsökkenés elszámolásának módszere

Az immateriális javak, tárgyi eszközök tervezett értékcsökkenését az eszköz bekerülési (bruttó) értéke alapján, lineáris leírási kulccsal, az adótörvényben meghatározottak szerint számolja el a Társaság.

Egyösszegű értékcsökkenést legfeljebb 50.000 Ft egyedi értékig számolunk el. Értékelési szabályainkban elkülönítjük a felújítás és a karbantartás fogalmát.

- Felújítás alatt az adott eszköz élettartalma megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll. Az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével az üzembiztonságot, teljesítőképességet, használhatóságot vagy gazdaságosságot növeli, amikor ez már időben nem halogatható tovább (generál felújítás).
- Karbantartásnak tekintjük a használatban lévő tárgyi eszközöknél a folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetést szolgáló javítás tevékenységet.

Az 50.000 és 200.000 Ft érték közötti gépeket, berendezéseket két év alatt egyenlő részletekben írjuk le.

4. Követelések

4.1. Vevőkövetelések

A fennálló követeléseket egyenlegközlő leveleken alapuló egyeztetéssel értékeljük. A fordulónapi vevőkövetelésekből csak a futamidőn túli tartozások kerülnek kiközlésre, árbevételként csak az elismert követeléseket számoljuk el.

Kisösszegű követelésnek azt a követelést tekintjük, amelynek a behajtása a végrehajtási költség (10.000 Ft) háromszorosát, azaz 30.000 Ft-ot meghaladja. Vizsgáljuk, hogy a következő mérlegkészítésig javul – e az adós fizetőképessége, ekkor a korábban elszámolt értékvesztést visszaírjuk a megfelelő részt. Csak az eredeti elszámolt értékvesztésig növeljük a visszaírást. Peresített követeléseknél 100%-os értékben számolunk értékvesztést. Adósainkat egyedileg minősítjük.

4.2. Behajthatatlan követelések

Behajthatatlan követelésnek az alábbi követelések tekintjük, amelyre

- az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy talált fedezet a követelést csak részben fedezi (a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre, nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján ez vélelmezhető, és a végrehajtást szüneteltetik,
- a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
- a felszámoló által írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
- a felszámolás az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- eredményesen nem lehet érvényesíteni,
- az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található, és felkutatása „igazoltan” nem járt eredménnyel,
- a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget),
- a bíróság előtt érvényesíteni nem lehet
- a hatályos jogszabályok szerint elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítjuk, a vevőköveteléseket az egyéb ráfordítások között írjuk le hitelezési veszteségként.

Társaságunk azokat a követelést tekinti behajthatatlan követelésnek, amely egyrészt nem behajtható, másrészt a követelés összege nem haladja meg az 50 000,-Ft-ot.

5. Értékpapírok elszámolása:

A számviteli törvény szerint a forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, nem tartós befektetésként vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket kell kimutatni.

Ennek megfelelően az értékpapírok között kell nyilvántartani:

- a forgatási céllal vásárolt részesedéseket,
- a visszavásárolt saját részvényeket, saját üzletrészeket,
- az eladásra vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat,
- az eladásra vásárolt diszkont értékpapírokat.

Az értékpapírok beszerzési értékének a vásárláskor fizetett ellenértéket kell tekinteni (csökkentve a vételárban megfizetett felhalmozott kamat összegével).

6. A pénzeszköz

6.1. Készpénz és forintbetétek

A mérleg fordulónapján a pénztárban lévő készpénzt vesszük számításba a készpénz és a csekkek értékeként. A bankbetétek forintban kimutatott értékeként a bankkivonattal egyező értéket mutatjuk ki a mérleg fordulónapján.

7. A források értékelése

A saját tőkét, a céltartalékot, a kötelezettségeket a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

8. Kötelezettségek

A számviteli törvény 42. § szerint kötelezettségnek minősülnek azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzürtékben kifejezett elismert tartozások, amelyek már teljesített, a vállalkozó által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénznyújtáshoz kapcsolódnak.

8.1. Vevőktől kapott előlegek

A forintban kapott előleget a ténylegesen befolyt, áfás összegben, a devizaelőleget pedig a devizás kötelezettségek általános értékelési szabályai szerint számoljuk el.

8.2. Egyéb rövidlejáratú kötelezettségek értékelése

Az egyéb rövidlejáratú kötelezettségek könyv szerinti értékének kialakítási módszere a következő. A kötelezettséget alátámasztó különféle dokumentumok: bizonylatok, jogszabály, szerződés, bírósági határozatok, számlakivonatok, adóbevallások, kivetések alapján kerül figyelembe vételre.

Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

- az egy üzleti évet meg nem haladó lejáratra kapott kölcsön, hitel, ideértve a hosszú lejáratú kötelezettségekből a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztéseket,
- áruszállításból és szolgáltatásteljesítésből származó kötelezettség,
- vevőtől kapott előleg,

Egyéb rövidlejáratú kötelezettségként kell kimutatni a munkavállalókkal, a költségvetéssel, az önkormányzatokkal kapcsolatos elszámolásokat.

A kötelezettségeket bekerülési értéken kell állományba venni.

Bekerülési érték:

- az elfogadott, számlázott, általános forgalmi adót is tartalmazó összeg,
- forintban, devizában pénzügyileg folyósított összeg,
- váltótartozásnál a fizetendő, kamattal növelt összeg,
- költségvetési kapcsolatok esetében a bevallott, fizetendő összeg,
- devizára szóló kötelezettségek esetében a teljesítéskor (folyósításkor) érvényes
- a cég számlavezető bankja által meghirdetett - árfolyamon átszámított forintérték

A mérlegben a forintban fennálló kötelezettségeket a fizetendő forint összegben, a devizára szóló kötelezettségeket könyv szerinti értéken kell kimutatni.

Budapest, 2001. január 01.

Magyar Üzemegészségügyi Tudományos Társaság
elnöke

[Handwritten signature]